

Faderskabssager, skilsmisssager og adoptionssager

ved Michael Dupont

Hvad kan vi nå?

- Hvordan du finder det rigtige arkivalie
- Faderskabssager
- Skilsmisssager
- Adoptionssager
- Lidt om Arkivloven

Hvordan du finder det rigtige arkivalie

- Vigtigt, før du søger i Daisy!
- Slægtsforskerbøger, internettet
- Skal have en idé om, hvad du vil finde
- Læs om det (grundighed sparer dig på længere sigt!)

Hold øje med

- Hvilken myndighedstype, der behandler sagerne (amt, politi, kommune, sogn osv.)
- Hvad arkivaliet ofte kaldes (journalsag, skifteprotokol, straffeakt osv.)
- Disse to oplysninger skal bruges i Daisy!

Det store problem: Hvad hedder myndigheden?

Landsdækkende:

- DIG-DAG
- Atlas over Danmarks administrative inddeling efter 1660
- Trap-Danmark, div. udgaver

Lokalt:

- Øst for Storebælt: De brune kasser

DIG-DAG

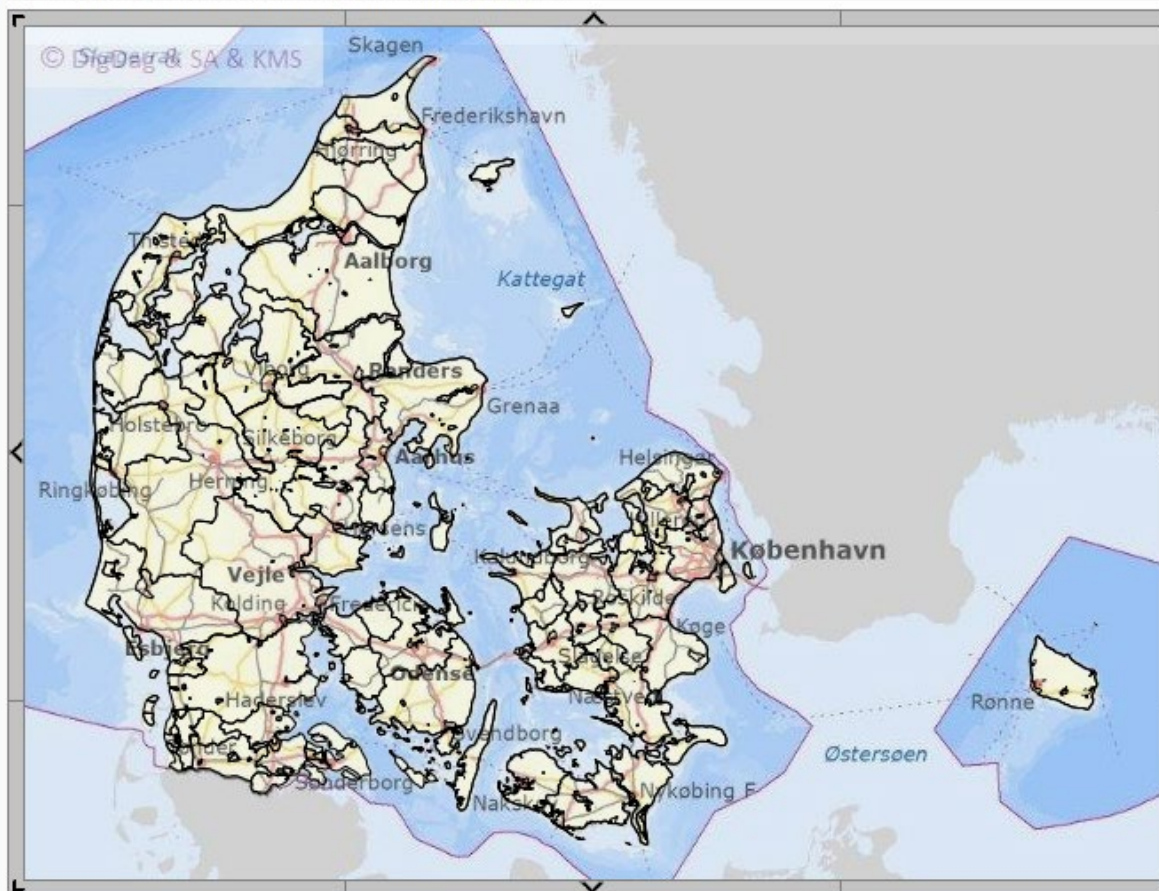
- Betyder Digitalt atlas over Danmarks historisk-administrative geografi
- Kan vælge år + myndighedstype og se myndighedens omfang og navn på den tid
- Kan vælge stednavnesøgning (med % efter stednavnet!) og finde over- og underordnede myndigheder

Tid: 1750 10 01

Administrativ inddeling:

- Kommunale
- Amtslig/regional
- Kirkelig
- Retslig
- Geografisk
- Politivæsen
- Øvrige

Der vises administrativ inddeling: Amtslig/regional

1700

1750

1800

1900

2000

Hvad er en arkivdatabase

- En elektronisk registratur
- Samme oplysninger som gammeldags registraturer
- Kan benyttes på nettet

DAISY

- Dansk Arkivalie InformationsSystem
- Indeholder Rigsarkivets samlinger
- Både offentlige og private arkiver
- Alt er indtastet

DAISYs forside

RIGSARKIVET

Daisy

Bruger: (RAF) Michael Dupont |

Log ud

MINE BRUGERSIDER

Log ud

Mine brugersider

Mine bestillinger

Rediger brugerprofil

Slet brugerprofil

Skift adgangskode

SØG OG BESTIL

> [Søg efter arkivalier](#)

HJÆLP TIL SØG OG BESTIL

Om arkivalierne

Sådan søger du

Sådan bestiller du

Tips til søgning

Ordforklaring

Læs højt Print

Søg i arkivaliesamlingerne

Arkivskaber eller arkivserie: ?

Arkivskaber: ?

Arkivserie: ?

Periode: - ?

Søg i Daisy

Her kan du:

- > **Søge** efter arkivalier og få vist information om dem.
- > **Bestille** arkivalier til brug på en læsesal.
- > **Se** indscannede arkivalier online.

Indscannede arkivalier kan ikke bestilles til brug på læsesal.

Arkivfaglige ord

- Proveniensprincippet: Myndighedens orden bevares
- Arkivskaber: Den, der skaber arkivet
- Arkivserie/titel: Det, arkivaliet kaldes

- og nu til de familieretlige sager -

Den korte version ...

Amtet !

Amtet !

Amtet !

Men hvilket amt?

- Faderskabssager: Faderens bopælsamt
- Skilsmisssager: Skilsmisseparrets bopælsamt
- Adoptionssager: Adoptanternes bopælsamt

Den laaange version ...

Faderskabssager

Hvad er en faderskabssag

- Kaldes også alimentionssag, paternitetssag og bidragssag
- Fastslå faderskab
- Idømme bidragspligt
- -1937: Privat sag
- 1938-: Politiet har pligt til at søge at fastslå faderskabet

At fastslå faderskabet

- Kvinden (eller myndighederne) anlægger en faderskabssag
- Afhøringer af moderen og den udlagte barnefader
- Kan frasige sig faderskabet ved edsaflæggelse
- Blodprøver. Cirkulære af 20. oktober 1934:
[...] kan det i en Række Tilfælde ved Blodtypebestemmelse angives, at **en bestemt Person ikke kan være Fader til Barnet**, hvorimod det ikke kan siges, at en bestemt Person er Faderen, men kun, at han *kan* være det.
- DNA

Faderskabssagens indhold

- Afhøringer af moderen og den udlagte fader
- Resultatet af faderskabssagen, fx mandens tilståelse samt udstedte bidragsresolution
- Oplysninger om kvinden og mandens økonomi, alder, fødested og bopæl
- Beviser fremlagt i retten, fx kærestebreve

Faderskabssagens udfald

- Faderskab/bidragspligt/frifindelse
- Børnebidrag: 10 år (1763), 14 år (1839), 18 år (1888)
- Kun ét bidrag til kvinden
- Arveret fra 1938 (indtil 1937 ved kuldlysning)
- Fra 1960: Kun faderskab, ingen bidragspligt

Børnebidraget

- 1763-: Faderen skal betale bidrag
- Lov nr. 76 af 20. april 1888:

Naar det Underholdsbidrag, som skal erlægges af Faderen til et udenfor Ægteskab avlet Barn, ikke betales i rette Tid [...] da er hun, forsaavidt hun er forsørgelsesberettiget her i Landet, berettiget til enten selv eller gennem Kommunalbestyrelsen i sin Opholdskommune at fordre Bidraget for det sidste Aar betalt af Fattigvæsenet i den Kommune, hvori Barnefaderen opholder sig.

- 1888-: Staten garanterer betalingen

Hvor man finder faderskabssager

- De tidligere landsarkiver
- Rigsarkivet (Landsarkivet i København)
- Indblandede myndigheder er ofte politi, ret og amt

Hvor finder man en faderskabssag fra 1700-tallet

- Før 1763: Tamperretterne (ægteskabssager) eller amtstuen (betaling af bøder)
- Forordning af 14. oktober 1763:
Faderen til et uægte Barn skal lige med Moderen bære Omsorg for dets Opdragelse og efter hans Formue *erlægge i det mindste Halvdelen af de Omkostninger*, som dets Underholdning udfordrer, til det er 10 Aar gammelt.
- 1763-1825: Justitsprotokollen
- Efter 1763: Amtet (faderens bopælsamt)

Hvor finder man en faderskabssag fra 1800-tallet

- 1763-1825: Justitsprotokollen
- Plakat af 28. maj 1825:

Naar et udenfor Ægteskab besvangret Fruentimmer henvender sig til Øvrigheden om Opfostringshielp af den udlagte Barnefader, uden at der forud haves Vished om, at denne med Rette kan ansees som saadan, **bør Øvrigheden foranstalte Sagen behandlet ved den Politiret, hvorunder han henhører**, hvilken [...] **har [...] at undersøge og paakiende Sagen**, saavelsom og at modtage den Eed, der ifølge Forening eller Dom maatte blive at aflægge. Retten har derhos, hvis, som Følge af Sagens Udfald, Opfostringshielp af Øvrigheden bliver at fastsætte.

- Efter 1825: Politiprotokollen m.m.
- Timånedersdagen
- Amtet (faderens bopælsamt)

Afskrift af politiprotokollen

No 36/1885 Paternitetssagen: Ugift Karoline Jensen af Jyderup ctr.
Tjenestekarl Hans Henrik Larsen sammesteds

Parterne vare mødte, af hvilke Klagerinden fremlagde Daabsattest, hvorefter hun d: 7de har udenfor Ægteskab født et Drengbarn, i Daaben d: 23 do kaldet Lars Henrik Jensen. Forlig blev saaledes indgivet at Klagerinden [...] med sin Eed bekræftede at Indkl. og ingen Anden er Fader til Barnet, hvorefter Indkl. erkjendte at være Fader. Klagerinden bemærkede, at hun skal betale 80 Kr. aarlige til Barnet, foruden selv at klæde det, og **forlangte at Indkl. skal betale Halvdelen fra Barnets Fødsel til dets fyldte 14 Aar**; Indkl. kunde ikke gaae ind herpaa, da han Intet har foruden sin Løn, som kun udgjør 120 Kr. om Aaret, hvorimod han tilbød 32 Kr. om Aaret. **Klagerinden begjærede derfor Bidraget tilstaaet af Overøvrigheden**. Opb. og vedt. Sagen sluttet.

Politiretten hævet

Amtsjournal København Amt 1822

17 Mai
559 Frederichs borg Amt 14 Mai
om den fornuftige udsættelse af
gælden paa de 1000 Riedel af
den 14. Mai 1822
1822
17
1822

18 Mai til sundt Dist - 746, C.
3 Juni fra de
4 - - til Frederichs borg Amt - 807, 8.
29 - - fra Oetlo
2 Juli til sundt Dist - 958, C.

58
Amtssag

Københavns Amt 1822

Lagt på kopibogsnummer

[Faded handwritten text, likely a legal notice or court record, mentioning names and dates.]

[Handwritten signature or date, possibly "Frederiksborg den 24de Junij 1822"]

[Handwritten signature or name, possibly "Andersen"]

[Handwritten signature or name, possibly "Jens Christensen"]

[Handwritten text at the bottom, possibly a reference or page number, including "nr. 1822"]

Københavns Overpræsidium

- Før 1858: Københavns Stadsarkiv
  - Efter 1858: Landsarkivet i København
- Faderskabssager kaldes AJ-sager og FJ-sager

Københavns Overpræsidium

AJ-journal 1890

64	<p><u>Caroline Mathilde Sofie</u> <u>Christoffersen</u> andeager om, at <u>Roesport's Peter</u> <u>Möller Nielsen</u> man blev betyngtes at yde Bidrag til hendes efter Vaarskuddet d. 30/5 89 firdte Barn, Rose Kirstine Nielsen.</p>	<p>de Kaedes kan fandtes ikke, men er opgivet hans Royal Hans eftersees- exp 24/1 Polit rimt 13/2 Lagen m. B., at han fyndes i efter- exp 17/2 sigs.</p>
Bj 7/94	<p>Herr: <u>Estlandsgade 25</u> Herr: <u>Tobaksgade 43 H. 2</u> <u>Gulmschlagsg. 43 H.</u> Bidraun.</p>	<p>Meddel - Rimt Pul. Vin. Bemærk. at Damen. opgives at den Paa. gjældende forhandle Foto. gives for Fotoaf Georg Hau- sen i A. Brandst. — 19/2 exp 20/2 Herr midt y opgav hans h. 1/3 dure. Lagen kaldes h. m. tillage for Politet</p>

Bülshammered

d. 23. April 1890.

Københavns Overpræsidium

AJ-sag 1890

Hoslagte mig med Ture Høivelbaarsens
heds behagelige Skrivelse af 14de d. M. til
stillede Klimentations-Resolution skulde
jig herved fjevstligt tilbagesende, foresynet
med Taaetegnning om, at dens er farskyndt
for Kalsprokt Peder Møller Nielsen.

Jugendessen,

Sit
Overpræsidenten i København.

ad Nr. 381. A.

P. 10.

17 64/1890

AFHØRING

Paternitetssagen: *Takke til Christoffer*

DVP. A. J. 1890

*el
Kalsprokt Peder Møller Nielsen*

Moderens Beskæftigelse og Fortjeneste.	<i>Har Opbehold hos Forældrene og arbejder i Ture Høivelbaarsens Kagebageri</i>
Hvor og hos hvem Barnet er i Pleje.	<i>I Søland gade 24 hos Bedsteforældrene</i>
Den aarlige Plejeløns Størrelse.	<i>10 Ks månedlig</i>
Har Moderen Hjælp noget Steds fra?	<i>Nei</i>
Har Moderen Formue?	<i>Nei</i>
Har Faderen bidraget til Barnets Underhold?	<i>J. Hans har betalt hos 27 Betalte / M.</i>
Særlige Udgifter til Barsefødslen.	<i>Nei</i>
Hvad forlanger Moderen heraf?	<i>—</i>

1/4 90.

*K. Schmidt
By*

Timånedersdagen

- Forordning 15. Maj 1839 og 24. Januar 1844:
§ 4. Med Hensyn til uægte Børn bliver **det Sted, hvor Moderen Timånedersdagen forinden Fødselen have haft Ophold eller Tjeneste, at betragte som Fødehjem**; men dersom hun intet fast Opholdssted til den Tid har havt, bliver den Commune at anse som Barnets Fødehjem, **hvor Moderen ved sin Nedkomst er forsørgelsesberettiget.**
- Den 10. kalendermåned, dvs. avlingsstedet
- Københavns Kommune 1869-1932: De Gamles By
- Afskaffes 1932, socialminister Steinckes Social-reform

Hvor finder man en faderskabssag fra 1900-tallet

- Hvis barnet er født efter 1938, henviser kirkebogen til faderskabssagen (hvis faderskabet er fastslået!)
- Anmeldelsen: Politiets hovedjournal
- København: Faderskabsjournal 1935-
- Amtet (faderens bopælsamt)

Politiets hovedjournal

Hillerød Politis hovedjournal 1921

B.	Straffesaker og Aklær	1.
C.	Forkyndelser, Beder til fremmed Jurisdiktion, især de Oplysnings.	20.
D.	Kalenderbesvæger	57.
E.	Fælskaber, Forhørlær og Kedsættelse af Underholdsbøder	76.
F.	Privat - og Familieløste Forhold.	84.
G.	Indpaukering for Skatter etc.	101.
H.	Arbejd og Straffesager	126.
I.	Indskrivninger, Veterinærpolitit, Underrettelær af Lovendringer	130.

Politiets hovedjournal

Hillerød Politis hovedjournal

1921

5	14/11	Om Oves H. et. I skrivelsen: Hansine Lovise Wilhelmson, Gards Gæsteværk Og Ola August Nielsen, Salmgang.
---	-------	---

187, til P. b. Lyngd. 21/1, Ragnv. (mod 287,1) 29/1, til Om Oves H. 2 1/2 kr. for 1/3 til P. b. Lyngd
11/3 Ragnv. 17/3 til Om Oves H.

Overførelsesprotokoll
(Paat)

18 FEB 1924

1. Født m. 13. Februar, 1924, det man
skal foretage, hvilket Paat. 6. klar
med Fødsel af Hospitalen, 4000 Kr. med
indtægter 1/2. Indtægter fyldt
18. Aar. Indtægter indkomne
en, hvorefter Paat. 6. klar
bragt, naar der i den Tid - 1. Gang 1/2 1924
indtægter det 150 Kr.

Fun: Køge.
(Paat)

123 MAR 1924

Faderskabssag Københavns Amt 1924

1. Født m. 13. Februar, 1924, det man
skal foretage, hvilket Paat. 6. klar
med Fødsel af Hospitalen, 4000 Kr. med
indtægter 1/2. Indtægter fyldt
18. Aar. Indtægter indkomne
en, hvorefter Paat. 6. klar
bragt, naar der i den Tid - 1. Gang 1/2 1924
indtægter det 150 Kr.

1. Født m. 13. Februar, 1924, det man
skal foretage, hvilket Paat. 6. klar
med Fødsel af Hospitalen, 4000 Kr. med
indtægter 1/2. Indtægter fyldt
18. Aar. Indtægter indkomne
en, hvorefter Paat. 6. klar
bragt, naar der i den Tid - 1. Gang 1/2 1924
indtægter det 150 Kr.

1-3) Paat. m. Origin. 12. Febr. 1-3) Approbation 15 APR 1924

2) Fun: Køge. 4) H. K. 1. Kr. Paat. m. af 10. det. (Kl. 1/2) tilføje
komme den i Paternitetsagen. Marie Mortensen
En Gængsamt (fuldtid) m. A. K. Andersen, indspændt Paat. 6.
m. Gængsamt, efter at Paat. 6. klar
er blevet foretaget med Paat. 6. klar
indspændt. Den anden Gængsamt (fuldtid) m.
3. Aar. 1924 = 6. 10.

1. Født m. 13. Februar, 1924, det man
skal foretage, hvilket Paat. 6. klar
med Fødsel af Hospitalen, 4000 Kr. med
indtægter 1/2. Indtægter fyldt
18. Aar. Indtægter indkomne
en, hvorefter Paat. 6. klar
bragt, naar der i den Tid - 1. Gang 1/2 1924
indtægter det 150 Kr.

1-2) Paat. m. Origin. 12. Febr. 1-3) Approbation
3. - - -
2) Født m. 13. Februar, 1924, det man
skal foretage, hvilket Paat. 6. klar
med Fødsel af Hospitalen, 4000 Kr. med
indtægter 1/2. Indtægter fyldt
18. Aar. Indtægter indkomne
en, hvorefter Paat. 6. klar
bragt, naar der i den Tid - 1. Gang 1/2 1924
indtægter det 150 Kr.

UDSKRIFT

Aar 1924, den 14. Februar Kl. 10 Fmd., da Politimesteren var til Stede
paa sit Kontor i Køge, foretoges:

H. k: 54/24.

Marie Mortensen

ctr.

Axel Hans Andersen, Paternitetsag.

Der fremlagdes:

Daabsattest for Klagerinden, hvorefter hun er født den 8. Juli 1903 i
Lunde Sogn, Daabsattest for Indklagede, hvorefter han er født den 7. August 1898
i Ejby, samt Fødselsattest for det under Sagen omhandlede den 15. Janr. 1924
fødte Pigebarn.

Klagerinden mødte, ledsaget af sin Fader og Kurator, Husm. Lars Morten
sen, Ølby Lyng.

Endvidere var mødt Indklagede.

Klagerinden oplyste, at Barnet er hos hende, og at hun bor hos sine
Forældre paa Ølby Lyng, samt at det indtil videre skal forblive der.

Indklagede erkendte, at han i det Tidsrum af ca 4 Maaneder, da Klagerin
den var i hans Forældres Hjem, nemlig fra Februar til Juni 1923, enkelte Gange
har haft Samleje med hende, saaledes ogsaa i April Maaned, og at han saaledes
kan være Fader til hendes ovennævnte Barn, til hvilket han herefter erklærer
sig villig til at yde Underholdebidrag.

Han oplyser, at han indtil videre opholder sig hos sin Fader, Gaardejer
Hans Andersen i Ejby, hos hvem han udfører almindeligt Landarbejde mod Opholdet
og sædvanlig Tjenestekarlelen, i. T. ca 1000 Kr. aarlig, samt at han ejer 5000 Kr.

3463
18-1-24
17885
9-4-24
9884
18-5-24
468-70
9-7-24

K 928-24

Eksempel:

Faderskabsarkivalier i AO

- Amternes journaler og journalregistre findes i AO under ”Lokaladministrationen”
- Journaler og journalregistre er indgangen

Amter og len

Journaler, alimentationsjournaler, kopibøger, skifter, regnskaber og meget andet fra en række amtsarkiver. I journalerne finder du de oplysninger om journalnummer m.v., som skal bruges til at bestille selve sagen frem til brug på læsesalen.

Fx Præstø Amt

Præstø Amt	Fortegnelser over indkomne breve (1807 - 1808)
Præstø Amt	Journal (1824 - 1873)
Præstø Amt	Journal (1874 - 1911)
Præstø Amt	Journal (1912 - 1959)
Præstø Amt	Journal for købstæderne (1809 - 1823)
Præstø Amt	Journal for landet (1809 - 1823)
Præstø Amt	Journal over ind- og udgående breve (1803 - 1808)
Præstø Amt	Journalregister (1824 - 1873)
Præstø Amt	Journalregister (1874 - 1911)
Præstø Amt	Journalregister (1912 - 1959)

Gode fif

- Begynd med journalregistret
- Journalregistret dækker ikke altid de personer eller den type sager, man søger
- Undersøg alternativt om journalen er opbygget i emnekapitler (kaldet en journalplan)

Præstø Amt, 1912, uægte børn = afsnit C.1

(Præbet) *Forb. 3 m. Retserien vedr.*

C. Familieforhold.

1. Underholdsbidrag til uægte Børn (2)
2. Bidrag til forlode Hustruer og ægte Børn (2)
3. Separation (4)
4. Skilsmisse og Tilladelse til nyt Egestab (4)
5. Navneforandringer. (Röse N^o)
6. Adoptionsbevillinger (Röse N^o).
7. Konfirmation paa Eglepagt (Röse N^o).
8. Værgeraad (48¹¹).

d. 10 12

Vær opmærksom på flyttehenvisninger

292

B1.

61. Graf Emil. Slagtersveed

Anna Katrine Sofie Jensen

1. Sjællands Stiftamt ser lindr. for Billed om Lays Aul - $\frac{17.10.15}{8/12}$ muntlig vedrørende $\frac{16-18/12}{15.12}$
2. Hv mindrer ad i — — — — — $\frac{189}{12/12}$ Paalæg. G. 525 $\frac{10}{12}$ 12

Overført til B. 47. 13

Hvor findes sagsbilagene?

- På det allerseneste sagsnummer, også selv om sagen er genoptaget 20 år senere!
- Følg henvisningerne indtil det seneste sagsnummer og bestil sagens akter i Daisy

Skilsmissegger

Hvad kræver skilsmisse?

- -1536: Ingen skilsmisse, kun separation
- 1683: Hor, fravær og impotens
- 1750: Fængsel på livstid, sindssyge
- 1790: ”Gemytternes uoverensstemmelse”

Hvor findes en skilsmisse ved bevilling

- -1827: Danske Kancelli
- 1827-1970: Amtet
- 1970-2006: Statsamtet
- 2007-2019: Statsforvaltningen
- 2019- : Familieretshuset

Arkivalier i Danske Kancelli

- Tegnelser -1799
  - indeholder lukkede breve stilet til enkeltpersoner, er en del af ”Kancelliets Brevbøger”. Findes i AO
- Registrant 1800- (arvtager for registre og tegnelser)
  - en kopibog med den fulde ordlyd af kgl. bevillinger, i datoorden, med årligt emne- og navneregister. Her fremgår også sagens nummer

Eksempel: Register til sjællandske tegnelser 1773-1775

		E	
		Ebbel	37.
Sammen Hans		Ebbingsen, Nicolai	131.
Del:		Echerbas og, Knud Olsen	435.
Del:		Egelund, Niels Nielsen	669.
Del:		Egede, Loul	510.
Brof:		Egtesoff ud maan, Lønn, separerede frus sine i Aarhus	127. 166.
		Egte skab nogen, at sigelids at fuldbyrdet	601.
		Egteskab, ny løn, og Lønn ud maan, indgaaen	794.
H. von		Eichsted, Hans Henrich, Kuls Minis	651.
Dager		Eiler, Lorentz	610.
		Ellen Sørensen, Gustav	256.
		Eller, Sørensen	424.

Hvor findes en skilsmisse ved dom

- -1797: Tamperretterne/Kbh. Univers.
- 1797-1919: Retsbetjentenes domprotokoller
- 1919- : Retskredsens domprotokoller

Der kan findes to sager efter 1827!

- Amtets sag (1827-2006)

og

- Blanketregnskabssag (1827-1947)

Arkivalier i amtet

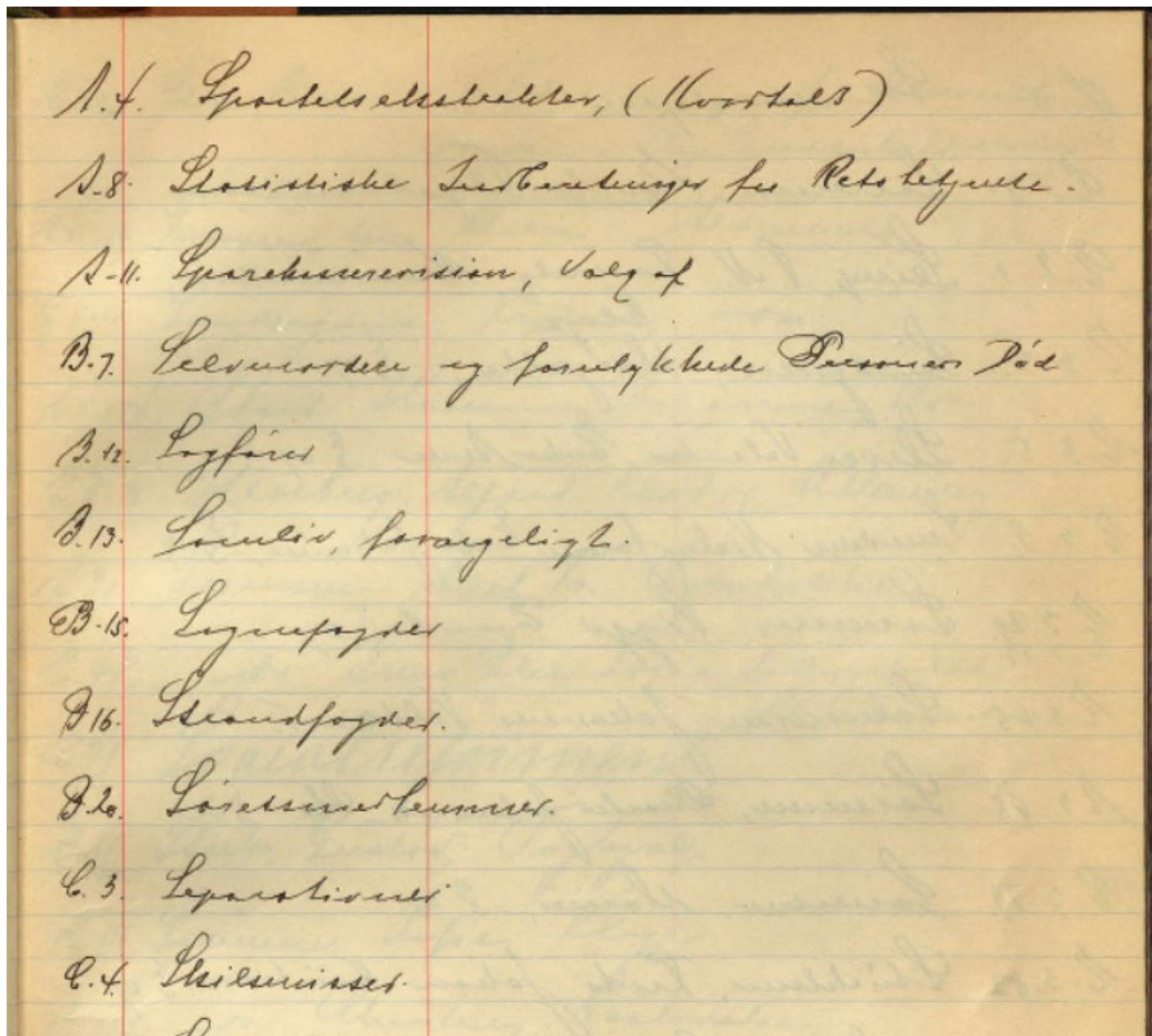
- Hvert amt har som udgangspunkt:
  - Journalregister (=navneregister/sagsregister)
  - Journal (=sagliste)
  - Journalsager (= bilag til sagen)
- Vigtigt: Hvis en sag bliver genoptaget, flyttes gamle sager, og *alt* samles sidste sted
- Nogle amter – især i ældre tid – arkiverer dog efter land/by eller efter emne

Mange amtsarkivalier er scannet

Amter og len

Arkiv	Indhold
Aabenraa Amt	Lægdsruller (1853 - 1865)
Antvorskov-Korsør amter	Forvalter Hans Daases skifteakt (1782 - 1787)
Assens-Hindsgavl Amt	Assens-Hindsgavl Amt - Register til Skifteprotokol (1709 - 1809)
Assens-Hindsgavl Amt	Ekstrakt af skifter (1709 - 1737)
Assens-Hindsgavl Amt	Navneregister til skifteprotokol I (1783 - 1792)
Assens-Hindsgavl Amt	Navneregister til skifteprotokol II (1805 - 1809)
Assens-Hindsgavl Amt	Skifteprotokol (1709 - 1809)
Assens-Hindsgavl Amt	Skiftesag efter Hans Simonsen (1768 - 1777)
Assens-Hindsgavl Amt	Skiftesag efter Lars Casper Mansfeldt og hustru Marie Sophie Exing (1785 - 1785)
Assens-Hindsgavl Amt	Skiftesag efter Vilhelm Stockfeth (1725 - 1727)
Assens-Hindsgavl Amt	Skiftesag i amtsforvalter Cimbers sekvestrationsbo (1802 - 1802)
Baroniet Løvenborgs Amtmandskab	Journaler (1807 - 1849)
Baroniet Løvenborgs Amtmandskab	Kopibog over udgående breve (1807 - 1813)
Baroniet Løvenborgs Amtmandskab	Skiftesager (1780 - 1823)
Bornholms Amt	Arkivregistratur vedr. overleveringsforretning (1809 - 1809)
Bornholms Amt	Designationer over indkomne forordninger, reskripter og breve (1597 - 1801)

Amterne kan arkivere sager i journalgrupper, fx Præstø Amt 1933

Gruppe C.4 = Skilsmisse

344		L. 4		Skilsmisse.	
1.	Jeruus, Vials Peter Marcus Hauvibal	J. C. 4. 15. 32			
	<i>Dorffit</i>	Voguesund, Almsundund			
	<i>at</i>	7. Kuisine Skelvie Marie f. Jansen.			
2.	London undersygnen Skilsmisse	5-7/13	Pmi: Vo. Kap	10/133	
3.	Vdly. Forsydelserdy 4. C. 2. 88. 32.	4-10/133	—	14/133	
4.	Pmi: Vdly. 1. 2	19/2 33			
5.	—	21-23/33	Pmi: Vo. Kap	29/133	
6.	—	6-8/2 33	fruktum Kap	19/2 33	
7.	—	7-9/2 33	Pmi: Vo. Kap	10/33	
8.	—	14-15/2 33	Forsydelserdy Vo. Kap	18/33	
9.	—	20-21/33	Pmi: Vo. Kap	29/33	
10.	—	12-18/4 33	—	25/4 33	
11.	—	9-10/5 33	—	10/5 33	
12.	—	27-28/6 34	—	10/6 34	
<hr/>					
1.	Nielsee, Carl Gustaf, Riedgrod,				
	<i>Kerstobunde</i>				
	<i>7</i>	Nielsee, Polsee			
1.	Konau undersygnen Skilsmisse	5-7/13	Spall Skiffhand Kap	10/133	
2.	Konau ang. Forol. af Udsketning	28-29/1, 33	Pmi: Pll. Kap	1/2 33	
3.	Pmi: H. Vdly. 1. 2	2-3/2 33	Spall Skiffhand Kap	6/2 33	
4.	Lg. Skiffhand 1. 3	11-10/1 44	Pmi: Pll. Kap	20/2 33	

Forfølg henvisninger!

- ”Overført til C.3.1.39”
- ”Sj. Stiftamt” (= Københavns Amt)

Staden København

- 1827-1858: Københavns Magistrat
- 1858-2006: Københavns Overpræsidium
- 2007- : Statsforvaltningen

Københavns Overpræsidium i AO

Familieretlige sager, Københavns Overpræsidium

Arkiv	Indhold
Statsamtet Overpræsidi	AJ-II-journal (1902 - 1903)
Statsamtet Overpræsidi	AJ-II-register (1902 - 1903)
Statsamtet Overpræsidi	AJ-journal (1873 - 1973)
Statsamtet Overpræsidi	AJ-register (1873 - 1970)
Statsamtet Overpræsidi	BJ-journal (1891 - 1962)
Statsamtet Overpræsidi	BJ-register (1891 - 1951)
Statsamtet Overpræsidi	OJ-journal (1858 - 1989)
Statsamtet Overpræsidi	OJ-register (1858 - 1989)
Statsamtet Overpræsidi	SJ-journal (1858 - 1973)
Statsamtet Overpræsidi	SJ-register (1858 - 1970)

Typer protokoller

- SJ = Skilsmissejournal
- OJ = Overpræsidiets journal (bl.a. adoption)
- AJ = Alimentationsjournal (bl.a. faderskab)
- BJ = Bidragsjournal (dårlige betalere)

- SJ-registre peger på SJ-journaler, der peger på SJ-sager
- Sagen skal findes på det seneste sagsnr.!

Peger på SJ-journal 1919

<p>9.7.81 15</p>	<p><u>Elvide Sofie Larsen</u> f. Grand aus. om Hem. fra Musiken</p>	<p>Omudsagfies Pa. Lomen selsagt ang Genparten af De. enskometer. up</p>	<p>357 1 31/5.</p>
<p>17. 3082 19</p>	<p><u>Peter Johannes Ga bruel Larsen</u>, pas Gr. af hans (Wratk.</p>	<p>O Bsaagf. Salomon fik Overvakt. indl. til Brug ind Kap. af Genp.²</p>	<p>27/6.</p>
<p>87 1328 22</p>	<p>G. Mgl. 21/5 +7.</p>	<p>Genrov. Genparten indkom- De kaldes 9/7 De modde 9/7 (93) og afgav Eukl.</p>	
<p>28</p>	<p>X <u>Him: Norengaarden</u> 2 14 A</p>	<p>Res: Naar Vandelsallet fra Husb. er indkommet som Igen sender til</p>	

Peger bl.a. på SJ-journal 1922

<p> ~~1833~~ F 2 357 py 19 3082 ay 19 g. 1832 22 </p>	<p> 2-5-22 Syerske blvide bje Larsen, f. Strand ans. om gr. kom for sin ved dverpr. Rev. af 10/10 1919 fræge hand Mester Petri Johannes Gabriel Larsen +kendt. </p>	<p> de kaldes. - - de kaldes - de afgav rettet. 107 Res. Han indsendte med sin stilling om hvorvidt det ans. f. T. kom her. Indtægter 2 St. 22 for. meddel 6 Apelony - meddel Parkeme - </p>	<p> 20/5 - 1328 26/5 - 16/5 - 16/6. 23/6. 24/6 </p>
---	--	---	--

Peger på SJ-journal 1922

<p>6-11-22</p> <p>2151</p> <p>23</p>	<p>Blinde Sofie Larsen f. Brand aus an Mulsriism fra sm ved Corgis Per af 10/1919 Per. Munku Teku Johannes Gabriel Larsen J. Maf 11/22 Hm: Romsgaarden 14A</p>	<p>fra kilske om Akke fra anden 20 De kaldes Hm afy bollen Perot: Gud du idette, kaldes i. An Hm afy bollen Perot: Hæsti kaldes pramy Hm afy bollen Rep. St. Skuter ude Sultell idleveres. Hm: bet. 2 kr</p>	<p>2832</p> <p>14 $\frac{11}{11}$ $\frac{24}{11}$ $\frac{5}{12}$ (105) $\frac{7}{12}$ (104) $\frac{14}{12}$ (106)</p>
--------------------------------------	--	--	---

Peger på AJ-journal 1925

2151	14/3	
<p>4 2832 22 Aj. 3672 26</p>	<p>Musiker Petri de kalder, 18: - 20% Johannes Gabriel <u>leyppe</u> m. <u>Linn</u> Larsen andr. <u>bev.</u> 15/3 om Neds. af Bids. til sine + ^{kille} parok. <u>Misthi</u> Evide Lofu Larsen. Johands Rom</p>	<p>Hessa. m. $\frac{20}{3}$ (73) (Neds. $\frac{21}{3}$) Uulagt. t. kan u.</p>
	<p>Shin: Taveq. 37"</p>	
	<p>Shin: Rosengarden 14</p>	

Peger på AJ-journal 1926

<p>24 11</p>	<p><u>Elvira Sofie Larsen,</u> V. Strand num. 23 Om, at Bids. fra hendes far A. Mand, Minder</p>	<p>De k^{te} bid - 1/12</p>	<p>3672</p>
<p>Aj. 251 23</p>	<p><u>Petri Johannes Gabriel</u> Larsen kv. de 2 T. børn maa forf. <u>1/2</u> aarsv. frind.</p>	<p>De afgår bakk 1/12 89</p> <p>Resol: Binge om at Bids^t til Bids maa forfaldes 1/2- aars forud fra 1/12 1926 og meddele overensd. med NB. fra NB kom.</p>	<p>9/12</p>
<p>1 Skov. lov. (28/12 22)</p>		<p>Resol se Skov. lo Meddel " Manden</p>	<p>exp 10/12</p>

Blanketregnskaber

- Amternes regnskab for brugen af blanketter
- 1827-1849: Danske Kancelli
- 1849-1947: Justitsministeriet
- 1948-1966: Retur til amtet (lagt på sagen)
- Findes i AO 1870-1940

OBS: København

- 1948-1966: Københavns Overpræsidium

Blanketregnskabernes struktur

- År
- Amt
- Kvartal
- Bevillingstype
- Løbenr.
- Eksempel: 1922, Overpræsidiæt, Juli kvartal, Skilsmissebevillinger (gratis), 31

Justitsministeriets blanketregnskab 1922

1922

FORTEGNELSE

Sidetal

Overpresidiet.....	Januar, Kvartal.....	1
".....	April....."	15
".....	Juli....."	33
".....	Oktober....."	51
Københavns Amt.....	Januar....."	77
"....."	April....."	81
"....."	Juli....."	85
"....."	Oktober....."	89
Hornbøms ".....	Januar....."	93
"....."	April....."	95
"....."	Juli....."	99
"....."	Oktober....."	103
Frederiksb. ".....	Januar....."	107
"....."	April....."	113
"....."	Juli....."	117
"....."	Oktober....."	121
Holbæk ".....	Januar....."	125

Eksempel:

”Skm. bev. (28.12.22)”

1922			Pr.	Pre
Løber Nr.	Dato			
		Transport	403	92
35	28/12	Emmy H. A. Jensen, f. Hansen og præpareret Ogtefalle	00	00
36	"	Nielsine M. Olsen, f. Larsen og præpareret Og- tefalle	00	00
37	"	Edvide S. Larsen, f. Strand og præpareret Ogtefalle	00	00

Og det betyder:

- Overpræsidiat
- 1922
- Oktober kvartal
- Bilagsnr. 37
- Skal bestilles i Daisy:

1

OVERPRÆSIDENTEN I KJØBENHAVN

GJØR VITTERLIGT: At du *Andersborgenske Linné*
Severich Adal Kammarmann for mig
Jørgen Frederik Wilhelm Petersen
har andraget, at de ej længer kan leve i Fællig med *hinsanden*
formedelst

deres Gemytters Uoverensstemmelse og desaarsag har anholdt om Tilladelse til at
leve adskilt fra *hinsanden* Henseende til Bord og Seng, saa har jeg efter at
Bestemmelserne i Forordningerne af 18. Oktober 1811 og 30. April 1824 Paragraf
18 ere opfyldte,

i Overensstemmelse med Forordningen af 23. Maj 1800 dens 5te Paragraf bevilget,
at bemeldte Ægtefolk maa leve separerede fra hinanden paa følgende Vilkaar:

de *Udbrud*, der indeholdes i vedhæftede Ud-
skrift af Overpræsidents Forhandling, protokol fra
Lyngbyens og *Holmenssøens* *separerede*
saa *Udskil* den 20. d. d.

Det bemærkes derhos i Overensstemmelse med det Kongelige Danske Kancellis
Skrivelse af 31te August 1813, at denne Separationsbevilling ikke hjemler ovenan-
førte separerede Ægtefolk Ret til at indgaa andet Ægteskab.

Til Bekræftelse under Haand og Segl.

Kjøbenhavn, den 3. Maj 1904.

Separationsbevilling for *Andersborgenske E. D. I. Kammarmann*
Jørgen F. W. Petersen

Eksempel

Eksempel

RESOLUTION.

Herved tilpligtes *Handelsrevisor Einar*
Friedrich Staal Zimmermann, der
ikke saulever sine *Hustru Dag*
med *Juliano Vilhelmine, f. Neesly*

under Tvang af Udpantning og i Uformuenhedstilfælde af Afsøning med
Fængsel paa Vand og Brød at udrede et *Maanedligt*
Bidrag af *10 Kr* til bemeldte *Hustru*
Underhold fra *128 f. M. af regaal.*

Dette Bidrag vil efter Omstændighederne kunne forhøjes eller nedsættes.

Kjøbenhavns Overpræsidium, den

Adoptionssager

Baggrund

- -1815: Ikke mulighed for adoption
- 1815-1923: Mulighed for adoption, hvis adoptanter ikke har livsarvinger
- -1956: Barnet bevarer arveretten efter biologisk familie, med mindre andet nævnes
- 1957- : Arveret efter adoptanter

Hvor findes en adoptionssag?

- 1815-1849: Danske Kancelli
- 1849-1923: Justitsministeriet
- 1923-1970: Amtet (Kbh. Overpræsidium)
- 1970-2006: Statsamtet (Kbh. Overpræsidium)
- 2007-2019: Statsforvaltningen
- 2019- : Familieretshuset

Arkivalier i Danske Kancelli

- 2. departement (Sjælland) eller 5. departement (Jylland og Fyn)
- Registrant
  - en kopibog med den fulde ordlyd af kgl. bevillinger, i datoorden, med årligt emne- og navneregister. Her fremgår registrantsagens nummer
- Registrantsager -1848

Justitsministeriet

- 1848-1906: 1. kontor
- 1907-1914: 2. kontor (J.nr. A = Andet)
- 1915-1964: 1. kontor (fastnr. 163)

Arkivalier i Justitsministeriet

- Registrant
  - en kopibog med den fulde ordlyd af kgl. bevillinger, i datoorden, med årligt emne- og navneregister. Her fremgår også journalsagens nummer
- Journal (og journalregister) 1848-
- Journalsager 1848-

Justitsministeriet, 1. kontor

Journalregister
1918:

Januar		Januar	
2.	Andersen Christen P. Kusejer Eckharg Kun. + n. C.	36.	
	Andersen Christian M. Hjaldstrup		
	Adaption	38.	
	Andersen Carl T. Arbejdet, for Spurene af hans Skole		
	Teitavandrup	60.	
3.	Andersen Christen		
4.	Andersen Niels Arhild Hillem		
	Agtepagt	98.	
8.	Andersen Vikar Dirchler Hillem		
	Agtepagt	185.	
9.	Albrechtson Harald Værkfører Hillem		
	Adaption	192.	
	Asmussen Carl povs. Lærer		

A
dborg A.
arhus A.
B
raadn. m.
lograf-
eatery.
rholm A.
ede Eftg.
C
D
. I. Fgsi.
E
F
. Min.
I. Tilt.
I. Tilt.
db. A.
jælpen
G
I
ls M.
sen
A.

Justitsministeriet, 1. kontor

Journal 1918:

38

Hværem. Christian ^{4/1 maal}
M. Andersen, 10 Januar 501-2 Eksp. 108

Teksttryk

Adaption.

Prentet. A. 18/12.

Justitsministeriet, 1. kontor

Journal sag 38/1918:

Det valgte er i en fysisk enhed med etiketteksten:

Arkivnummer:	0005
Arkivskaber:	Justitsministeriet, 1. Kontor
Arkivserie:	Journalsager
Indhold:	1918 T 32 1 - 60
Løbenummer:	5600
Stregkode:	8002808571

Magasinopstilling:

21+Høj2+2+02+07+20+1

Hvor begynder man efter 1923?

- Kirkebogen!
- Adoptioner skal nævnes i kirkebogen 1923-, men kan også være nævnt 1897-
- Kirkebogen oplyser om bevillingsdatoen

Der kan findes flere sager 1923-!

- Amtets sag (1923-2006)

og

- Blanketregnskabssag (1923-1947)

og

- stadig Justitsministeriets sag (mest usædvanlige sager)

1 Krone.

Til

Kongen.

Tillitze den 9. April 1930.

Regnskabsfører Jens Lassen Laur-
sen og Hustru Emmy Agnes Marie, født
Jensen, ansøger om Bevilling til
at adoptere Pigebarnet Marie Hen-
riksen.

Underskrevne Ægtefæller Regn-
skabsfører Jens Lassen Laursen af
Tillitze og Hustru Emmy Agnes Marie,
født Jensen, der ikke har Børn eller
andre Livsarvinger, tillader os her-
ved at ansøge om Bevilling til at a-
doptere Pigebarnet Marie Henriksen,
der iflg. vedlagte Daabsattest er
født den 18. September 1922. Datter
af Arbejdsmand Carlo Henriksen og
Hustru Maria, født Gørka.

Pigen har været i Pleje hos os
siden den 12. April 1927, og vi øn-
sker nu gerne at adoptere hende med
fuld Arveret efter os, saaledes at
hendes fremtidige Navn bliver Else
Marie Lassen Laursen, se vedlagte
Anrøgende om Navnebevilling.

For Adoptionen ydes ikke Veder-
lag fra nogen af Siderne.

Vi vedlægger Erklæring fra
Barnets Forældre om, at de samtykker
i Adoptionen, og at der intet Veder-
lag ydes for denne, samt vore Skuds-
maalsbøger, vor Vielsesattest og Er-

Konciperet af Overretssagfører

A. Zwick, Næskov.

Eksempel:
Justitsministeriet, 1. kt.
Journalsag E 2555/1930,
i pk. 7370

Ansøgning

75 (10) 15
Kont. Nr. 1 27 92
A. Zwick

~~Spalte~~ ~~Erklærelse med Bilag~~ G. V. Eftersom Regnskabsfører
 5877r. 33 Kr. 66 Are.

Jens Lassen Laursen og Hustru Emy Agnes

Marie, f. Jensen, af Tillitze i Vort

Land Lolland

for os allerrunderdanigst har an-

traget, at de som Barn har taget

til sig Marie Henriksen,

Maribo Amtstue.

der er født i Nakskov den 18/7. 1922 og

døbt i den romersk-katolske Kirke amtds

den 7/10. 1922, Datter af Arbdmd Carlo

og at det er deres ønske, at dette

Barn maa anses som ^{deres} eget Barn.

saa bevillige Vi herved allernaadigst,

at nevnte _____ maa adoptere

~~denne fremtidig maa føre~~
 saaledes at ~~der maa tillægges det~~

Familienavnet Laursen og ~~Fornavnene~~

Else og Lassen, ~~som Fornavnene~~

hvorefter nevnte fulde Navn bliver

Else Marie Lassen Laursen.

~~Denne Bevilling skal ikke være~~
 til Hinder for, at Adoptiv ^{forældrene} ~~deres~~

ved Testamente raader over ^{deres} ~~deres~~

Efterladenskaber i det Omfang, Lov-

~~givningen tillader.~~

Bevilling

Johannes Edmund Henriksen og
 Hustru Maria, f. Gørko,

E 2555

Just. Min.
 181. Exp.
 Ktr.
 Jchl

givet i København, den 21 Juni 1930

Under Vort Kongelige Segl

Zenke,
 P.M.V.
 Ragsvenderen.

92555.

Byfjella, f. 1885 og 1894, med 1918,

uden Livsarvinger

OR Adoption af Børn I etc.

F. ~~Arteskat~~ den 18/9 1922.

1) Navn

(Fornavnsændring): Marie Henriksen

> Ude Marie Lassen Laurson, f

~~af Testamentsforbæreri~~

Forsølgene
~~af testamentsforbæreri~~ sanktykker

~~Barnetakeren~~ h. s. s.
~~af testamentsforbæreri~~

~~Borttali af Børn I etc.~~

Intet Vederlag

Attest om Vandel af Evne

Rene Strafrettestester

4 kattesøstere 19 1/2 år:

Just. 4.293 K. Formid. 30.685 K.

~~Rejseligning~~ Sognemodet anluf

Hvorfor forelægges: Fornavnstilføje

PM og Amt ial.

Hvad bet. med Navn som
anført, 33,66.

13/30 7 ch.

Ingen livsarvinger

9 Andre ledede Jens
Lassen Laurson.

17/6.30

hhl

Just. Min.
I. Exp.
Ktr.

17/6

Blanketregnskaber

- Amternes regnskab for brugen af blanketter!
- 1923-1947: Justitsministeriet
- 1948-1966: Retur til amtet (lagt på sagen)
- Findes i AO -1940

- OBS: København
- 1948-1966: Københavns Overpræsidium

Skal findes på samme måde som
skilsmisssesager

Arkivloven

- Personfølsomme sager
- 75-års tilgængelighedsfrist
- Hvordan man søger om adgang
- Søgemiddelerklæring
- Adgangsansøgning
- Hvad forventes af ansøger
- Vilkår

Spørgsmål?

Husk også:

Vejledningsvideoer

www.genealogi.dk